

FACULTY OF SCIENCE,
HUMANITIES AND
EDUCATION TUL

Vzdělávání provázejících učitelů na FP TU v Liberci

Národní konference k přípravě učitelů a učitelek Praha 20. 11. 2025

Pilotní ověřování – systém podpory provázejících učitelů (1. 2. 2023 – 31. 12. 2025)

během 3 let pilotního ověřování reflektivního
pojetí praxí bylo celkem 80 PU zapojeno do
realizace vzdělávání
(14 MŠ, 25 1.st., 41 2.st. a SŠ)

Kurz pro provázející učitele

Vstupní kurz

LETNÍ ŠKOLA
v srpnu, 20 h.

Následné vzdělávání

V průběhu školního roku,
odpolední setkávání, 20h.

Vstupní kurz: LETNÍ ŠKOLA

Koncepce a obsah vstupního vzdělávání

Sedm oblastí → tři moduly

1
Znalost
profesní
přípravy
na FP

Role provázejícího učitele při praxi studentů učitelství v podmínkách školy praxe

- znalost profesní přípravy studentů na fakultě
- 3 etapy práce provázejícího učitele (PU) – plánování, realizace a vytváření podmínek praxe, reflexe a sebereflexe

7
Vlastní
sebereflexe

Plánování a realizace praxe studentů učitelství

- příprava a realizace náslechové praxe (výuka učitele a její reflexe se studentem)
- plánování, realizace a reflexe vyučovacích pokusů studentů

Vedení reflektivního rozhovoru a poskytování zpětné vazby studentovi

- formativní zpětná vazba
- vedení reflektivního rozhovoru
- vedení studenta k práci s nástroji pro sebehodnocení

6
Vedení
reflektivního
dialogu

2
Vytváření
bezpečného
prostředí

3
Plánování

4
Formativní zpětná vazba

5
Pozorování a identifikace
klíčových aspektů výuky

Postupy

**Analýza a reflexe
videoukázek**

**Diskusní metody
v plénu i ve
skupinách**

Nedokončené věty

- Mezi mé silné stránky v roli provázejícího učitele patří ...
- Jako provázející učitel potřebuji vědět ...
- Při vedení studentů v průběhu praxe považuji za nejdůležitější ...

**Příklady dobré praxe
-
sdílení mezi
účastníky (školami)**

Dramatizace

**Ukázky materiálů
pro práci se studenty
(hodnotící nástroje,
náslechové archy
apod.)**

**Tvorba
profesní výzvy,
záznamových archů
apod.**

**Zakončení vstupního kurzu:
tvorba videa rozhovoru se studentem**
(sdílený materiál v elearningu, využitelný v dalších kurzech...)

NÁSLEDNÉ - CYKlickÉ vzdělávání

rozmanitá nabídka témat,
z nichž si provázející učitelé vybírají:
vychází z aktuálních témat a z potřeb PU

*(např. Spolupráce školy a poradny,
RWCT,*

Formativní hodnocení a poskytování zpětné vazby,

Nové poznatky o vývoji „já“ ,

Rozvoj socio-emočního učení,

Možnosti rozvoje logického myšlení (nejen) v hodinách matematiky aj.)

+ workshopy, kolegiální sdílení zkušeností z vedení studentů při praxích (jak se poznatky z kurzu promítají do práce se studenty)

Vzdělávání provázejících PŘEDŠKOLNÍCH pedagogů

Vstupní vzdělávání:

- Realizováno společně s pedagogy 1. – 3. stupně (vyjma témat spojených s plánováním, realizací a reflexí praxí)

Změna po prvním roce:

- Rozdělení vybraných témat
- Důvody: odlišná profesní specifika, rozdílné časové možnosti, potřeba cílenější podpory pedagogů MŠ

Principy spolupráce

- Otevřená komunikace a partnerský přístup
- Upřednostnění dialogických metod před monologickým výkladem
- Sdílení praktických témat jako prostor pro vzájemné učení

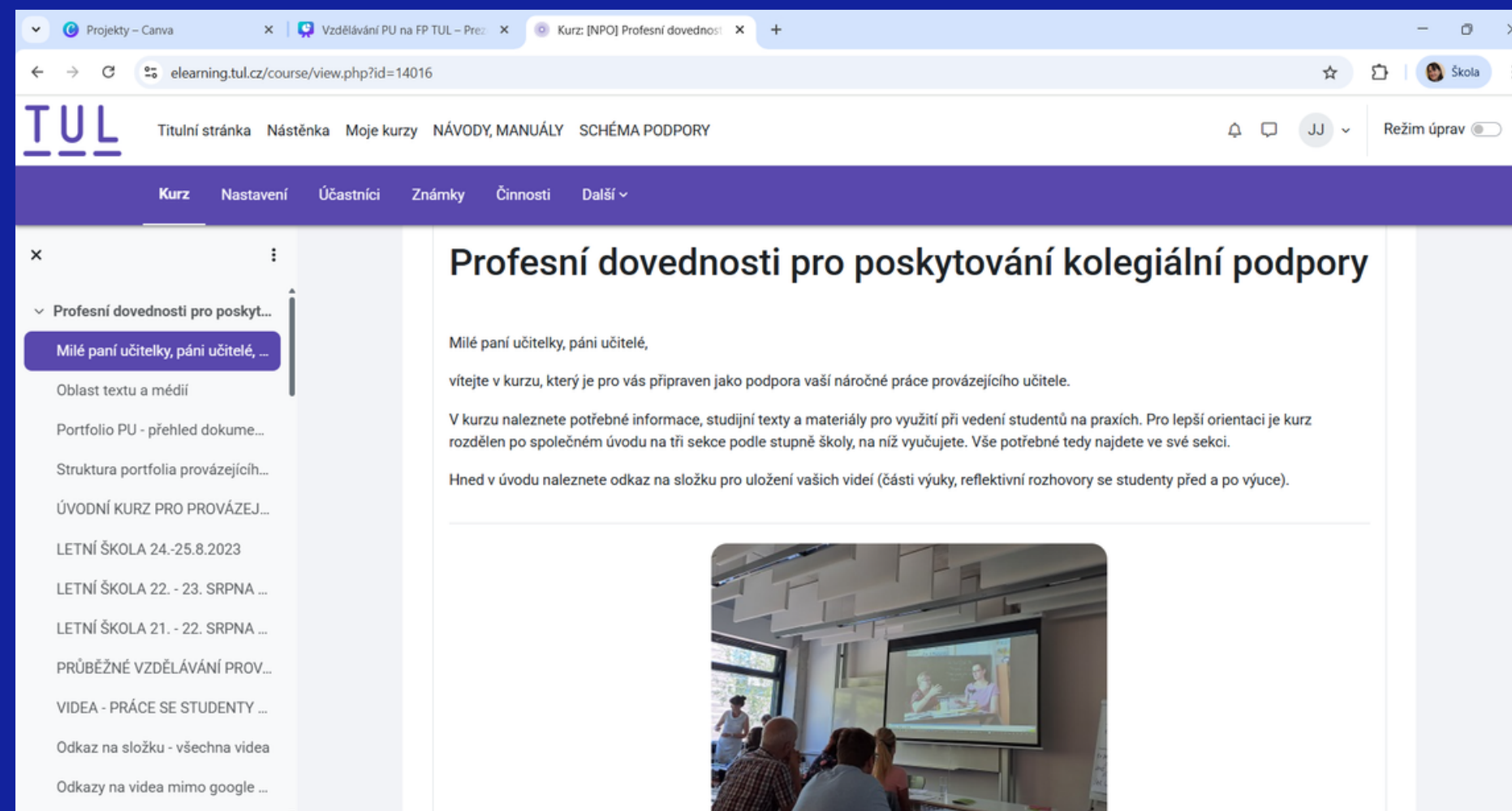
Průběžné vzdělávání

Návštěvy v MŠ: mentoring,
mapování inspirativních podnětů
a následná spolupráce s PU při
výuce budoucích učitelů

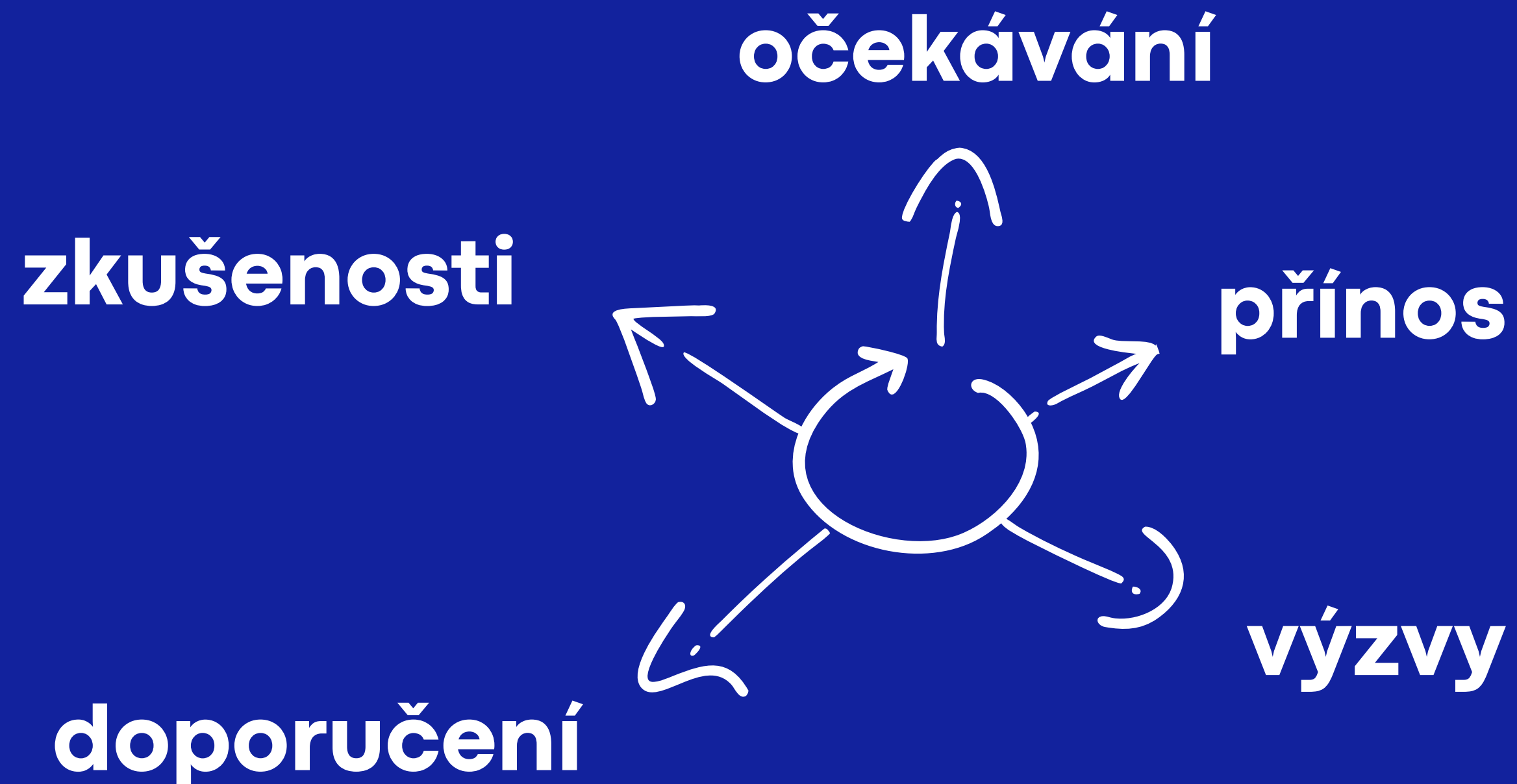
Materiální opory pro provázející učitele

E-learning
aktuální informace, nabídka témat průběžných kurzů,
materiály, videonahrávky aj.

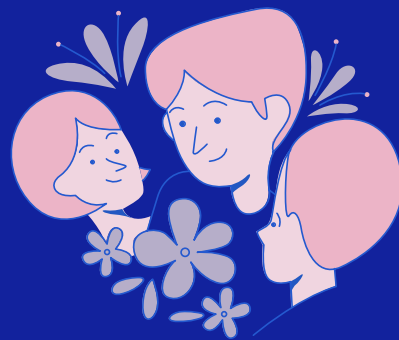
Manuály
příručky PU - vytvořené na míru učitelům/kám jednotlivých stupňů škol

Vzdělávání PU a spolupráce PU s TUL z pohledu provázejícího učitele

ÚSPĚCHY:

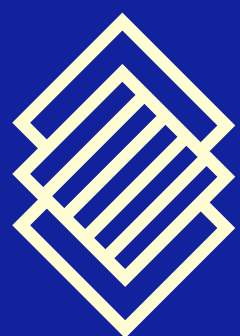
Co se podařilo a jaký to mělo dopad

- **Podpora pravidelných setkávání a posílení profesních vazeb** – prohloubila se osobní i profesní komunikace mezi pedagogy z MŠ a univerzity, což zvýšilo otevřenost dialogu a umožnilo včasné reagování na aktuální potřeby mateřských škol
-
- **Užší propojení provázejících učitelů a oborových didaktiků** na fakultě
- **Zpřesnění informovanosti a koordinace praxí** – díky společně sdíleným nástrojům (reflektivní otázky, společná struktura profesní výzvy, sledování pokroku studenta) se snížila dezorientace studentů a sjednotilo se pojetí vedení praxí napříč školami
- **Mapování silných stránek škol** – identifikace příkladů dobré praxe usnadnila cílené využití odbornosti jednotlivých MŠ a přispěla ke sdílení funkčních pedagogických postupů
- **Finanční ohodnocení provázejících učitelů** – kurz umožnil kompenzaci, kterou fakulta běžně zajistit nemůže, což zvýšilo motivaci PU k dlouhodobé spolupráci
- **Zvýšení kvality profesní podpory studentů** – nástroje vytvářené společně se školami umožnily systematičtější sledování progresu studentů, kvalitnější reflexi praxe a efektivnější předávání informací mezi¹³ všemi aktéry

NOVINKY:

Jaké nové přístupy, nástroje nebo formy spolupráce vznikly

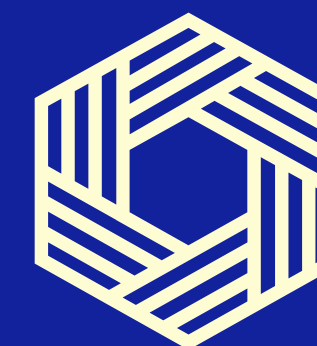
- **Posílení tandemového vzdělávání** budoucích učitelů ve spolupráci s provázejícími pedagogy

- **Rozšíření zapojení pedagogů z praxe do výuky** a seminářů pro studenty i pro PU, čímž se propojuje průběžné vzdělávání s přípravou budoucích učitelů

- **Společná tvorba studijních a metodických materiálů**, na níž participují všechny zúčastněné strany – např. *Portfolio začínajícího učitele, sdílené reflektivní otázky pro jednotlivé fáze praxe, struktura profesní výzvy*

- **Sjednocení přístupů ve vedení praxí**, umožňující jasnější koordinaci, systematičnost a transparentnost vzdělávacího procesu.

VÝZVY:

Co potřebujeme pro další posun

- **Udržitelnost projektu** – není možné každoročně proškolit stejný počet provázejících pedagogů, protože fakulta není schopna zajistit odpovídající počet studentů pro realizaci praxí
- **Potřeba dlouhodobé systémové opory** – aby bylo možné zachovat kvalitu tandemového vzdělávání a společného vytváření nástrojů, je nutné stabilní financování a plánování personálních kapacit

